

༡༡ | སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥-༢༦ ལོའི་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་དཔལ་མཚན་
རིམ་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ཆ་བཤོས།

SUBJECT CODE NO. 088 (BHOTI)
(CLASS X)
MARKING SCHEME 2025- 2026

Time Allowed: 3 hours

Maximum Marks: 80

སྤྱིར་བཏང་གི་ལམ་སྟོན།

1. རིམ་གྱི་འདི་ནང་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད།
2. སྡེ་ཚན་ཀ་ལ། བོ་རྟོགས་ཅུལ།(སློབ་ཅུལ) རི་བ་ལྔ་ཡོད།
3. སྡེ་ཚན་ཁ་ལ། ། འབྲི་ཅུལ། རི་བ་གཉིས་ཡོད།
4. སྡེ་ཚན་ག་ལ། བརྗེས་སྟོན། རི་བ་བདུན་ཡོད།
5. སྡེ་ཚན་ང་ལ། སློབ་དེབ་དངོས། རི་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད།
6. ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་རི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལན་འདེབས་དགོས།

General Instructions:

1. the question paper contains four sections.
2. Section A-Reading contains 5 questions.
3. Section B-Creative Writing contains 2 questions.
4. Section C-Grammar contains 7 questions.
5. Section D-Literature (text book) contains 12 questions.
6. Attempt question as per specific instructions.

Section A: Reading Comprehension (10 Marks)

སྡེ་ཚན་ ཀ། བོ་རྟོགས་ཅུལ།

ལ་དྲུགས་རི་ལྗོངས་ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལྷ་བ་ ༡༠ ལོའི་ཚེས་ ༡༤ཉིན་ལ་དྲུགས་
དཔལ་མཚན་དུས་སྟོན་བཅུ་ལྔ་ཡོད། འདི་ནི་ལ་དྲུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་མི་སྣ་མཚན་གྲགས་ཆེ་བ་ཀུན་གྱི་བྲན་གསོ་
དང་། དེ་དག་གི་མཚན་རྗེས་བཟང་ལོ་ཀུན་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་མ་འོངས་པའི་གཞིན་སྐྱེས་ཀུན་ལ་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་

ཡིན། ད་ལན་ལ་དྲུག་ས་དབལ་རྩམ་དུས་སྟོན་གྱི་འགོ་འདྲུག་ས་རྒྱལ་པོ་མཚན་སྟོན་གྲགས་ཅན་སེངྒེ་རྣམ་རྒྱལ་དང་ཁོང་གི་དབུ་
 རྩམ་སྟེང་སྟེང་རྩམ་ས་པ་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ། དུས་དེའི་ཡིག་དཔོན་མཁས་པ་དཔོན་ནམ་མཁའ་དབལ་མགོན་གསུམ་གྱི་བཞུ་
 གསོ་དང་དབལ་རྩམ་ཀུན་མི་མངས་ལ་མངོན་ཕྱིར་རྒྱ་མ་སྟག་ཚང་རྩམ་ཚེན་གྱི་གསོལ་པོར་དང་། དཔོན་ནམ་མཁའ་དབལ་
 མགོན་གྱིས་གྲིས་པའི་ཕྱག་དཔེ་དང་། སླེའི་ར་མ་མས་ཤིན་ནས་རྒྱ་མ་སྟག་ཚང་རྩམ་པའི་ཕྱག་ལེར་ཀུན་པོག་དཀར་འཚོར་དང་
 བཅས་དབལ་མཁར་དགུ་ཐོག་གི་ཁ་ཐོག་ཚེན་མོར་ལྷ་རྩམ་དང་ལྷ་གསོལ་བ་སོགས་སྤར་གྲིམས་ཀྱི་རྟགས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་
 བྱས་ནས་སླེའི་པོ་ལོ་ཐང་དུ་དགའ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཚོགས། རང་སྤྱོད་ཚོགས་ཚེན་གྱི་དབུ་སྤྱོད་། འཛིན་སྤྱོད་། སྤྱི་འཕུས། གཞུང་
 གི་དཔོན་པོ་ལྷན་རྒྱལ། ཚོས་ལུགས་སོ་སོའི་དབུ་སྤྱོད་དང་མི་མང་གུངས་མང་ཞལ་འཛོམས་ཐོག་དེག་མཚོ་འཇམ་དབྱེངས་རྒྱལ་
 མཚན། མཁན་ཚེན་ཚེ་དབང་དེག་འཛིན། དགེ་སྲུབ་བསྟན་དབལ་ལྷན་དང་ཤེའ་རྩམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་རྣམ་རྒྱལ། རྩམ་
 མ་སྟག་ཚང་རྩམ་པ། རྒྱལ་མོ་ཁ་ཉུན་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ཚེ་མཛད་འཕྲིན་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་རྒྱལ་པོ་སྟེང་ཉེ་ལ་དྲུག་གི་
 རྒྱལ་རབས་ནང་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་དང་འབྲེལ་བའི་སེངྒེ་རྣམ་རྒྱལ། རྩམ་སྟག་དང་འབྲེལ་བའི་སྟེང་ཚང་རྩམ་ཚེན། དཔོན་ནམ་མཁའ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ནམ་མཁའ་དབལ་མགོན་ཞེས་པའི་མཚན་སྟོན་གྱི་གྲགས་པ་མི་མངས་ཚང་མ་ལ་གསལ་པོར་མངོན་སྲུབ་པ་བྱུང་།
 ད་ལན་གྱི་དབལ་རྩམ་དུས་སྟོན་དང་སྐབས་བསྟུན་ཉེ། རྟག་ཁར་ཚེ་རིང་ལོར་བྱ་སྟེ་མོ་ལོའ་ཐང་པ་ལ་དབལ་རྩམ་གཟེངས་རྟགས་
 ལུལ། དེར་ཞལ་འཛོམས་པ་ཀུན་ལ་གསོལ་ར་བཞེས་ཉོག་དང་གར་ཅེད་སྤྱོད་དབྱེངས་ཐབ་རྒྱས་གཟེགས་འབྲེལ་ལྷུས་
 ལས། ལོ་སྤར་ལ་དྲུག་ས་དབལ་རྩམ་དུས་སྟོན་བཅི་རྒྱའི་ཡིད་སྟོན་བཟང་པོ་དང་བཅས་མཛད་སྤྱོད་ལོ་ཉོ།

1. ཁོང་གི་ཚ་འཚམས་འདི་བསྐྲུགས་ནས་འོག་གི་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གྲིས། (1×3=3)

I. རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དབུ་སྤྱོད་སྟེང་སྟེང་ལོན་ནམ། (1)

- a) རྩམ་སྟེང་ཞིམས་ཉེ་མ། b) རྩམ་སྟག་ཚང་རྩམ་པ། c) རྩམ་སྟེང་ཞིམས་བསྟན་འཕེལ། d) ལོ་རྩམ་བ་དེན་ཚེན་བཟང་པོ།

II. དབལ་རྩམ་དུས་ཚེན་གང་དུ་ཚོགས། (1)

- a) སླེའི་པོ་ལོ་ཐང་། b) སླེའི་ལོ་ལང་། c) སླེའི་མཁར། d) ཤེའ་གྱི་མཁར།

III. དབལ་རྩམ་གཟེགས་རྟགས་བསྐྲུགས་མཁན་སྟེང་སྟེང་ལོན་ནམ། (1)

- a) འཇམ་དབྱེངས་རྣམ་རྒྱལ། b) མཁན་ཚེན་ཚེ་དབང་དེག་འཛིན། c) རྟག་ཁར་ཚེ་རིང་ལོར་བྱ། d) ཤེའ་རྩམ་དང་ལོན་ནམ།

2. ལ་དྲུག་ས་དབལ་རྩམ་དུས་ཚེན་ག་དུས་བཅིས། (2)

ལན། ལ་དྲུགས་ལ་དབལ་རྩལ་དུས་སྟོན་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་བ་ ༡༠ པའི་ཚེས་ ༡༤ཉིན་བཅིས།

ཡང་ན།

དབལ་རྩལ་ཚེན་བཅི་བྱའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ནམ།

ལན། དབལ་རྩལ་ཚེན་འདི་ནི་ལ་དྲུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་སྣ་མཚན་གྲགས་ཚེ་བ་ཀྱན་གྱི་བྱེད་གསོ་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་རྗེས་བཟང་པོ་ཀྱན་ལ་བསྐྱབས་བརྗོད་དང་མ་འོངས་པའི་གཞིན་སྦྱོར་ཀྱན་ལ་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན།

3. འོག་གི་ཚིགས་བཅད་འདི་བསྐྱབས་ནས་ཅི་བ་རྣམས་ལ་ལན་ཐོངས། (1x2=2)

ནོར་གྱི་མཚོག་ནི་སྤྱིན་བ་སྟེ།།

བདེ་བའི་མཚོག་ནི་སེམས་སྦྱིད་པ།།

རྒྱན་གྱི་མཚོག་ནི་ཐོས་བ་དེ།།

གོགས་པའི་མཚོག་ནི་མི་བསྐྱབས་པའོ།།

མཁས་པ་རྗེ་ལྟར་ཐབས་སྤྲུག་ཀྱང་།།

རྒྱན་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ།།

ཆར་འདོད་བྱིན་སྟོན་ན་ཡང་།།

ས་ལ་བབས་པའི་རྩ་མི་འབྱུང་།།

I. བོད་གི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་སྤྱི་གསུངས་ནས་བྲངས་བ་ཡིན་ནམ། (1)

a) རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ།

b) ས་སྐྱ་བརྗེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

c) རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ།

d) དབའ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ།

ལན། b) ས་སྐྱ་བརྗེན་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

II. རྒྱན་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་ལ་སྤྱི་མི་འགྲོ། (1)

a) ཆར་འདོད་བྱིན།

b) མཁས་པ།

c) སྤྱི་བོ།

d) སེམས་ཅན།

ལན། b) མཁས་པ།

4. ཆར་འདོད་བྱིན་སྟོན་ནའང་ས་ལ་བབས་པའི་རྩ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བྱེད། (1)

ལན། ཆར་འདོད་བྱིན་སྟོན་ནའང་ས་ལ་བབས་པའི་རྩ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་རྗེ་ལྟར་ཐབས་སྤྲུག་ཀྱང་རྒྱན་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ།

5. རྒྱུ་གྱི་མཚོག་ནི་ཐོས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ནམ། (2)

ལན། ཤེས་བྱའི་གནས་ལྟམས་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསལ་གནང་རྒྱུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་པས། མི་ཚོགས་གང་དུ་
འགྲོ་ནའང་བརྩི་བཀུར་ཆེ་ཞིང་རྩམ་བཞིན་དང་ལྡན་པས་གཞན་འཛིག་ཉེན་པའི་རྒྱུ་ལྟམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་སོ།

ཡང་ན།

མཚོག་བཞི་པོ་དེ་གང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། མཚོག་བཞི་པོ་ནི། རོར་གྱི་མཚོག་ནི་སྤྱིན་པ་དང་། བདེ་བའི་མཚོག་ནི་སེམས་སྤྱིད་པ་དང་། རྒྱུ་གྱི་མཚོག་ནི་
ཐོས་པ་དང་། གོགས་པོའི་མཚོག་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་བཅས་སོ།

Section B: Creative Writing (10 Marks)

སྡེ་ཚན། ཁ། འགྲི་ཅུལ།

6. རང་གི་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱི་འཇུག་ལ་ཡུལ་ལ་ཟམ་པ་གསུང་བཞེངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟུན་ཞུ་ཞིག་གིས། (5 marks)

ལན། ༡༡། །ལ་དུགས་རང་སྤྱོད་འཛུལ་ཡང་རྒྱས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་སྤེལ་ལོང་མའི་སྤྱི་འཇུག་དཔལ་ཆེ་རིང་མཚོག་གི་དྲུང་དུ་

ཞུ་གསོལ།

སྤེལ་ལོང་མའི་སྤྱང་མིག་གི་གོང་ཚོར་ཡོད་པའི་རྩ་ཡུར་ནང་དབྱར་ཁ་ཆར་བའི་སྐབས་རྩ་མང་པོ་འབེལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་གོང་
ཚོའི་མི་རྣམས་ཉེན་ལྟར་ཚོར་རང་འགོ་དགོས་པ་དང་མ་ཟད་སློབ་སྦྱོང་གི་རྣམས་སློབ་གྲུང་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་རང་གིས་
གཡུར་བ་དེ་བཞག་དགོས་ཆེ་ཚང་མའི་ཆེད་དུ་གཉེན་ཁ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཡོད་པས། སྤྱི་ཞབས་ཁྱེད་ཀྱིས་ས་གནས་ཀྱི་མ་
དདུལ་ནས་སྤང་མིག་གོང་ཚོའི་མི་སེར་ཚང་མའི་དགོས་མཁོར་གཞིགས་སྟེ་རྩ་ཡུར་དེར་གང་སྐྱུར་ཟམ་པ་ཞིག་བཟོ་སྟུན་ཡོང་
བར་ཞུ་རྒྱུ་དང་བཅས། སྤེལ་ལོང་མའི་སྤྱང་མིག་གོང་ཚོའི་མི་དམངས་ཀྱི་འཇུག་མི་རྣམས་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་
༡༥ ཉིན་

ཕུལ།

ཡང་ན།

རང་གི་སློབ་གྲུབ་དགོངས་ལ་ཉེན་གཅིག་གི་རིང་དགོངས་ལུ་ཞིག་གིས།

པན།

།མཁུན་བཅེ་མཚུངས་མེད་སློབ་གྲུབ་དགོངས་ཆེ་མཚོག་གི་

ཞབས་བྱུང་བུ། ལུ་གསོལ།

གྲུས་འཛིན་རིམ་བྱུག་པ། གྲུས་རིམ་ན་ སློབ་བྱ་འགྱུར་མེད་ནམ་རྒྱལ་དེ་རིང་གཞུགས་ཁམས་མི་བདེ་བའི་རྒྱུ་
གྱིས། སློབ་གྲུར་མངལ་ལུབ་པ་མི་འདུག་པས། ཉེན་གཅིག་རིང་དགོངས་པ་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བ་ལུ་རྒྱ་བཅས། གོང་མིང་
པས་ བྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལྷ་པལ་ཆེས་༡༩ ལ།

བུལ།

7. གཤམ་གསལ་བརྗོད་གཞི་རྣམས་ལས་གཅིག་གི་ཐོག་ཡིག་འབྲེང་ཉི་ལུ་ལས་མི་ཉུང་བའི་འབྲི་ཚུལ་རེ་བྲིས།

(5 Marks)

- a) རང་དབང་དུས་ཚེན།
- b) ཚན་རིག་གི་སན་ཐོགས་དང་གཞོན་སྐྱོན།
- c) ལ་དུགས་ཀྱི་གནམ་ལྷ་བཞི།
- d) སློབ་སྤྱད་གི་མི་ཚོ།

སློབ་སྤྱད་གི་མི་ཚོ།

སྤྱིར་བཤད་ན་སློབ་སྤྱད་གི་མི་ཚོ་དེ་ཉ་ཅང་སྤྱིད་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ཡང་སློབ་སྤྱད་གི་དུས་སུ་ང་ཚོ་ལ་
ལས་འགན་ཡང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། སློབ་སྤྱད་གི་དུས་སྐབས་དེ་མི་ཞིག་གི་མི་ཚོ་མི་ལ་པོ་འཛིན་གསེར་ལས་སྤྱད་པའི་
ཆེས་རང་དབང་ཅན་གྱི་དུས་ཤིག་ཡིན། ང་ཚོའི་མི་ཚོའི་ནང་ཤེས་བྱ་གསུང་པ་དང་སློབ་གསོ་གསུང་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ཤིག་
ཀྱང་ཡིན། སློབ་སྤྱད་གི་མི་ཚོ་དེ་མང་གཞི་ཡིན་པས་དུས་དེར་འབད་འཐབ་གང་བུས་པ་དེས་ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་མི་ཚོའི་ནང་
རང་ཉིད་འགྱོད་པ་སྤྱི་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་བཟོ་བྱུང། སློབ་མ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། ང་ཚོའི་བསམ་སློབ་ཉི་ཉ་ཅང་འགྱུར་བྱོག་
ཆེ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། ཉེན་རེ་བཞིན་ང་ཚོའི་སྐད་པའི་ནང་དུ་ཡང་བསམ་སློབ་གསུང་པ་མང་པོ་ཞིག་སློབ་ཀྱི་ཡོད། བསམ་སློབ་
གསུང་པ་འདི་དག་བཟང་ངན་གཉིས་ཀ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དགོངས་ཀྱིས་མིང་པའི་ཤེས་བྱའི་ཁྱོད་དུ་ང་ཚོར་བཟང་ངན་གྱི་
དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་པའི་སློབ་གསོ་ཡང་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། སློབ་སྤྱད་གི་དུས་སྐབས་ནི་བརྒན་གཤེར་ཆེ་བའི་ས་གཞི་ཞིག་དང་འབྲ་
བ་ཡིན། ས་གཞི་དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་གང་བཏབ་པ་དང་དེའི་དབྱིབས་གང་འབྲ་ཞིག་བཟོ་དགོས་པས་མ་ནའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་སྤོང་

པ་ཞིག་ཡིན། སློབ་སྤྲུག་གི་མི་ཚེ་ནི་ང་ཚོ་ཚང་མའི་འཚོ་བའི་ཁྲིད་དུ་བེད་སྤྱོད་གཅིག་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་སློབ་སྤྲུག་གི་སྐབས་སུ་སློབ་གསོ་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་བཟང་པོ་ཞིག་ལེན་མ་ཐུབ་ན། དུས་དེ་ནི་ཕྱིར་ལོག་ཐུབ་པ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད་འཇམ་སླིང་དང་གོམ་པ་རིམ་བཟོད་ཀྱིས་འགྲོ་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་གྲང་ཆགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིན།

Section C: Grammar (25 Marks)

ཕྱི་ཚེན། གཤམ་བཤམ་སྤྱོད།

8. གཤམ་གསལ་འདྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས། (1x10=10)

I. དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་རྩོམ་པ་ལོ་སྤྱི་ཡིན། (1)

- a) དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་དོ་རྗེ།
- b) རོན་མི་སྤྱོད།
- c) དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ།
- d) འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན།

ལན། a) དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་དོ་རྗེ།

II. སྤྱིར་ཡི་གེ་རྟགས་ཅམ་དུ་བྲེས། (1)

- a) ལྟ།
- b) བཞི།
- c) གཉིས།
- d) གསུམ།

ལན། c) གཉིས།

III. ཡི་གེ་གང་ལ་མཚན་མེད་གྱི་ཡི་གེ་ཅམ་གྲང་བེད། (1)

- a) ཨ།
- b) ག་ད།
- c) ང་ཉ་ན་མ།
- d) བ།

ལན། a) ཡི་གེ་ཨ།

IV. སྤོན་འཇུག་མ་ཞིང་གི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་ནམ། (1)

- a) ག་ད།
- b) མ།
- c) བ།
- d) ལ།

ལན། c) ག་ད།

V. ཚེ་སྐབས་རྣམ་དབྱེ་གང་གི་ནང་ཚན་ཡིན་ནམ། (1)

- a) རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ།
- b) རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ།
- c) རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ།
- d) རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ།

ལན། d) རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ།

VI. རྗེས་འཇུག་གི་མེད་ཡི་གེ་རྣམས་གང་གང་ཡིན། (1)

- a) ག་ད་བ་ས།
- b) ཉ་ར་ལ།
- c) ང་མ་ལ།
- d) ག་ལ་ས།

ལན། b) ང་མ་ལ།

VII. སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱ་གུས་ཡི་གེ་གིས། ཅེས་པའི་སྐབས་བྱེད་པ་གང་ཡིན། (1)

- a) སྐྱ་གུ།
- b) བསྟན་འཛིན།
- c) ཡི་གེ།
- d) གྲིས།

ལན། a) སྐྱ་གུ།

VIII. རྗེས་འཇུག་ལ་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡོད། (1)

- a) ལྷ།
- b) བདུན།
- c) བཞི།
- d) བརྒྱད།

ལན། d) བརྒྱད།

IX. སློབ་འཇུག་གི་སོ་ཡིག་བ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཙམ་གྱི་སློབ་དུ་འཇུག (1)

- a) བཅུ་དྲུག།
- b) བཅུ་གཅིག།
- c) བཅུ།
- d) རྩ་གཅིག།

ལན། b) བཅུ་གཅིག།

X. བྱེད་པ་སོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་ལ་གང་ཟེར། (1)

- a) བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག།
- b) དངོས་སོ་བདག།
- c) དངོས་སོ་གཞན།
- d) བྱེད་མེད་ལས་ཆོག།

ལན། a) བྱེད་མེད་ལས་ཆོག།

9. བཟ་ཤིས་གྱིས་སྐྱ་གུས་ཡི་གེ་གིས། ཞེས་པ་ལས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ངོས་འཛིན་གྱིས། (2)

ལན། བཟ་ཤིས་གྱིས་སྐྱ་གུས་ཡི་གེ་གིས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཟ་ཤིས་ནི་བྱེད་པ་སོ་དང་། ཡི་གེ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལས་ལས་དང་། གྲིས་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ལོ།

ཡང་ན།

རྟགས་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་གྲིས།

ལན། དབྱངས་གསལ་སློབ་རྗེས་རྣམས་སྐྱ་ཚོལ་དུ་གཞན་གྱི་སློབ་སོ་སོ་མ་ཉིང་སོགས་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་སློབ་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ན་རྟགས་འཇུག་ཟེར་རོ།

10. བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་གི་དཔེར་བཞིན་བཞི་གྲིས། (2)

ལན། མ་ཉི་འཁོར། ཐག་པ་ཆད། ཤིང་ཆག འོད་འབར། ལྷ་བྱའོ།

11. སློབ་འཇུག་གི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེས། (2)

ལན། སློབ་འཇུག་གི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཤམ་གྱི་རེའུ་མིག་ལྟར་རོ།

མོ།	མ་ཉིང་།	མོ།	ཤིན་ཏུ་མོ།
བ།	ག་ད།	བ།	མ།

ཡང་ན།

རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་བྲིས།

ལན། རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཤམ་གྱི་རུ་མིག་ལྟར་རྟོ

མོ།	མ་ནིང་།	མོ།
ག་ད་བ་ས།	ན་ར་ལ།	ང་མ་ལ།

12. རྫོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ད་ཡིག་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་གང་ལ་འཇུག་གས། (3)

ལན། རྫོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ད་ཡིག་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ལྗེས་སུ་འཇུག་སྟེ། ཀ་བ་ག་བ་ང་མ་བཅས་སོ།

ཡང་ན།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དོན་བྲིས།

ལན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། བྱ་ཞེས་བ་བྱ་བ་དང་། བྱེད་ཅེས་བ་བྱེད་བ་སོ་དང་། ལས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལོ།

13. རྗེས་འཇུག་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་གང་གང་ཡིན་ནམ། (3)

ལན། རྗེས་འཇུག་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི། མོ་ལ་སྐྱེས་བྱ་རབ་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་དང་། མོ་ལ་མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ།
མ་ནིང་ལ་འགྲུང་བ་མ་ནིང་། མཚན་གཉིས་མ་ནིང་། མཚན་མེད་མ་ནིང་བཅས་སོ།

ཡང་ན།

མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་རྟགས་ལྟར་སོ་སོར་བྲིས།

ལན། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་རྟགས་ལྟར་དབྱེ་སྟེ།

མོ།-- ཀ་ཅ་ཉ་བ་ཅ།

མ་ནིང་།-- ཁ་ཆ་ཐ་བ་ཆ།

མོ། -- ག་ང་ད་བ་ང་བ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས།

ཤིན་ཏུ་མོ། -- ང་ཉ་ན་མ།

མོ་གཤམ། -- ར་ལ་ཏ་ཨ།

14. དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་མོང་གི་མཚོན་བརྗོད་བྲིས། (3)

ལན། རྒྱལ་ཀུན་མཁུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དབྱིད། །གཞོན་ནུའི་གཞུགས་ཀྱིས་རྣམ་ཐོལ་བ།།

རྗེ་བཙུན་བརྟན་བའི་འཁོར་ལོ་དང་། །དབྱེར་མེད་སྐྱ་མའི་ཞབས་བཏུད་ནས།

ཡང་ན།

རང་ངོས་ནས་དབེར་བརྗོད་ཅིག་བྲིས་ཏེ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་བྲིས།

ལན། བསྟན་འཛིན་གྱིས་དོ་བས་ཤེས་གཙོག་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཤེས་གཙོག་པ་པོ། གཙོག་བྱེད། གཙོག་པར་བྱེད་པའི་
བྱེད་ལས་གསུམ་ནི་དངོས་པོ་བདག་དང་། གཙོག་བྱེད་ཤེས་དང་། དེ་གཙོག་པར་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་གཞན་
ཡིན་ནོ།

Section D: Literature (Main Course Book) (35 Marks)

སྡེ་ཚན། ང་ཉེ་སློབ་དེབ་ཀྱི་སྡེ་ཚན།

15. གཤམ་གསལ་བྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས། (1x2=2)

I. ཚུ་སྐྱུང་ཚེན་པོ་སྲུ་བྱ་དང་དེའི་ཚུ་སྐྱུང་དག་གི་སྐྱུངས་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱུངས་ལ་ཅི་ཞེས་འབོད། (1)

- a) བྱང་ཐང།
- b) བོད་རིགས།
- c) ལྷུ་མ་ར།
- d) དཀར་འབྲིལ།

ལན། b) བོད་རིགས།

II. ཨིས་ལྷམ་གྱི་ཚོས་ལྷགས་སློལ་གཏོད་པ་པོ་སྲུ་ཡིན་ནམ། (1)

- a) ཏ་ཟ་རྟ་མཚན།
- b) ལྷིང་ས་ཡིད་ཏམ་ད་ནི།
- c) ཏ་ཟ་རྟ་ལྷི་ས།
- d) ས་ཡིད་རྒྱུར་བཞུགས།

ལན། a) ཏ་ཟ་རྟ་མཚན།

16. འབྲོག་པའི་མི་རིགས་གང་གང་ཡིན་ཚོགས་གང་ནས་བྱུང་། (2)

ལན། འབྲོག་པ་ཀུན་ཚོགས་འབྲུག་གིས་བྱེད་སྐྱོགས་ནས་འོངས་པའི་ལྷ་རྩེའི་མི་རིགས་ཡིན།

ཡང་ན།

སྐྱ་རིག་པའི་དོན་བྲིས།

ལན། སྐྱ་རིག་པ་ནི་མིང་དང་ཚིག་ལ་ལོར་འཁྲུལ་ཞུགས་ཏེ་ཡོད་ན་དེ་ཀུན་སེལ་བ་དང་ཚོས་དང་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་ཡི་གེའི་
ལམ་ནས་མ་ལོར་མ་འཁྲུལ་བར་སྲེལ་བ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ལ་ཟེར།

17. ཚད་མ་རིག་པ་སྐྱུངས་ན་ཕན་ཚོགས་གང་ཡོད། (2)

ལན། ཚད་མ་རིག་པ་ལ་སྐྱུངས་ན། ཚད་མ་རིག་གི་ལམ་དང་མཐུན་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ལས་སྐྱོ་མོ་དང་མཉམ་ཏུ་
ཤེས་བྱུང་བ་ཡིན། མ་ཟངས་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་བཟག་ཅིང་དབྱེད་ནས་བྱེད་པ་དང་། གཏམ་སྐྱོ་དགོས་པའི་ཚེ་ནའང་
རྒྱ་མཚན་ཚད་ལྡན་གྱི་སྐོ་ནས་བཞད་བྱུང་བ་ཡིན།

ཡང་ན།

སྲོན་དུས་ཞིང་འབད་པའི་ནང་ལ་ལག་ལས་ཀྱི་བཟོ་བྱ་ཁང་ཅིའི་ཕྱིར་ཟེར།

ལན། སྲོན་དུས་ཞིང་འབད་པའི་ནང་ལ་ལག་ལས་ཀྱི་བཟོ་བྱ་ལྟ་བུ་ཡོད། ལུ་མོ་ཀུན་གྱིས་བལ་ལས་དང་བུ་ཚོ་ཀུན་གྱིས་སྤྱད་ལས་དང་ལྷན་གོས་ཀུན་བཟོ་སྤྱད་བྱེད། བ་ལང་མངོ་མོ་ཀུན་ལས་འོ་མ་དང་མར་སྤྱར་སོགས་བཞོན་ཚུ་སྟེལ་ཞིང་། ལྷང་སྲོང་ཀུན་ལས་ཤིང་ཚ་གང་བགོས་ལེན་ནས་རང་ལྷང་ནས་གཞན་ཀུན་ལའང་འཚོང་ལུབ་བོ།

18. ནང་པའི་ཚོས་བརྒྱད་བཞི་པོ་དེ་གང་གང་ཡིན། (2)

ལན། ནང་པའི་ཚོས་བརྒྱད་བཞི་པོ་ནི། རྟིང་མ་པའི་ཚོས་བརྒྱད། བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཚོས་བརྒྱད། ས་སྐུ་པའི་ཚོས་བརྒྱད་དང་། དགོ་ལུགས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་བཅས་སོ།

ཡང་ན།

ལ་དྲུགས་སུ་ཨིས་ལྷན་གྱི་ཚོས་ལུགས་དུས་ཅི་ཙམ་ལ་སྟེབས།

ལན། ཀམྱེར་གྱི་རྒྱལ་རབས་བ་ཀུན་གྱི་ནང་བཞེན་ལ་དྲུགས་སུ་ཨིས་ལྷན་གྱི་ཚོས་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་ལ་མྱིར་ས་ཡིད་ཨ་ལི་ཉམ་ད་ནིས་ཁྲིངས་པར་འདོད།

19. ཚོས་ཤེས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་རི་ལྟར་གཙོད་ལུས། (2)

ལན། ཚོས་ཤེས་ཤིང་བསྐྱེད་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་ར་རྒྱལ་དང་། སེར་སྤྲུ་སྤྲུག་དོག་དང་། ཆགས་སྤང་། རྫོངས་གསུམ་སོགས་ཡིན་པ་ཤེས་ནས། དེ་རྣམས་ཞི་ཞིང་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ཉལ་ཏུ་ཞི་འངས་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འདའ་བ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་ངོ་།

ཡང་ན།

གསོ་བ་རིག་པའི་དོན་དང་རྒྱད་བཞི་པོ་དེ་གང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། མི་དང་དུད་འགྲོའི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་འཇུགས་ནས་ནད་བྱུང་བ་ཀུན་གསོ་བའི་ཐབས་ཏེ་ནད་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ནད་ཅི་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། ནད་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་སེལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ནད་བསལ་ཅིང་མེད་པར་བྱས་ཚར་རྗེས་སྤྱར་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་བཅས་ཀྱི་སློ་ནས་བཙོས་ཐབས་ཀྱི་རིག་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེའི་རྒྱད་བཞི་པོ་ནི། ཅ་རྒྱད། གཤམ་རྒྱད། མན་རག་གི་རྒྱད། ཕྱི་མའི་རྒྱད་བཅས་སོ།

Poetry Section

ཚིགས་བཅད་སྡེ་ཚན།

20. གཤམ་གསལ་རྩི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གྲིས། (1x4=4)

I. རིག་པ་འདོད་ན་གང་འདོད་དགོས། (1)

- a) སྤྱག་སྤལ། b) ལྷོ་ལོ། c) བདེ་བ། d) བ་ལུལ།
- ལན། c) བདེ་བ།

II. ས་ལེ་སྤྲམ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ། (1)

- a) ཁང་བ། b) གསེར། c)མེ་ཉོག། d) གཡུ།
- ལན། b) གསེར།

III. ཁ་རོག་འདུག་ཅེས་པའི་ཚུམ་པ་པོ་སྤྱི་ཡིན་ནམ། (1)

- a) འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན། b) ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྩེ།
- b) ས་པའ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། d) འཆི་མེད་རྣམ་རྒྱལ།
- ལན། b) ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྩེ།

IV. གནའ་དུས་ཀེ་སར་མང་པོ་སྤྱི་ལྟེ། (1)

- a) དག་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་བ། b) ལོ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ།
- b) ལྷ་མ་སྤྲུག་ཚང་རས་པ། d) ཀམ་རང་བྱུང་དོ་རྩེ།
- a) དག་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་བ།

21. གང་ཟག་རབ་འབྲིང་གསུམ་མཐའ་གསུམ་ལ་ཚོས་དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་ཁག་ཅན་ཡིན། (2)

ལན། གང་ཟག་རབ་འབྲིང་མཐའ་གསུམ་ལ་ཚོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཤེས་ཤིང་ཉམས་སྤོང་ལེན་པ་མེད་ན་གོ་ས་ཐོན་པོ་དང་། ལྷོ་ལོ་རྒྱལ་པོ་དང་མཛེས་སྤྱུག་དང་ལྷན་ཡང་དགོས་དོན་ཚུང་བ་ཡིན་པས་ཚོས་དགོས་པ་ཁག་ཅན་ལོ།
ཡང་ན།

དག་ཕྱོགས་སྟོབས་ལྡན་གྱུར་ཆེ་ཁ་རོག་འདུག་ན་བདེ་བ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཐུབ།

ལན། དག་ཕྱོགས་སྟོབས་ལྡན་གྱུར་ཆེ་ཁ་རོག་འདུག་ན་དོན་མེད་ཀྱི་ལྷོག་འཛིང་དང་འཁོན་སེམས་སོགས་མེད་པས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་པོ།

22. དམ་པ་དང་སྤྲིག་སྦྱོང་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད། (2)

ལན། སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་གོང་བྱེད་དུ་གནས་ཀྱང་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་དང་སྤྲིག་སྦྱོང་ལ་དགའ་མཁན་ཀུན་ནགས་ན་གནས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ལས་བྱེད་བཞིན་གནས་སོ།

ཡང་ན།

ཀམྱེར་དུ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རི་བོ་གང་གང་ཡོད།

ལན། ཀམྱེར་དུ་སོ་ན་མཚུ་དང་འགྲུལ་མཚུ་སོགས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རི་བོ་མང་པོ་ཡོད།

23. དག་པོས་ཐལ་མོ་སྲུ་ལ་སྦྱར་རམ། (2)

ལན། སྦྱེ་བོ་གང་ཞིག་གིས་རང་གི་དག་པོ་ལའང་སེམས་གཏོ་སྦྱུ་མེད་བར་པན་ཐོགས་བསྐྱབ་ན། དེ་ལ་དག་པོས་ཀྱང་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་རོ།

ཡང་ན།

སྦྱོན་པས་བྱ་བ་གང་གང་བྱེད།

ལན། སྦྱོན་པས་རྒྱང་ཁམས་གཙང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོག་རྒྱང་གཏོང་བ་ལ་ཐོགས་བྱེད་པ་དང་། མིག་དང་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྦྱར་བ་ཡིན།

24. གཤམ་གསལ་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ལས་གཅིག་ལ་འགྲེལ་བ་བྲིས། (3)

གང་ལ་སློ་ཡོད་དེ་སྟོབས་ལྡན།། སློ་མེད་སྟོབས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།།

ལན། སྦྱེ་བོ་གང་ཞིག་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་ལྡན་ཡོད་ན་དེ་དངོས་མ་རང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བཟང་ངན་འབྱེད་མི་ཤེས་པའི་སྦྱེ་བོ་སྦྱོན་པོ་ཀུན་ལ་གཟུགས་སྟོབས་སོགས་རི་ཅམ་ཆེ་ཡང་པན་ཐོགས་མེད་དོ། ཞེས་སོ།

ཡང་ན།

ཤེས་རབ་ལྡན་པས་ཉེས་བ་དག ། སེལ་བར་བྱས་ཀྱི་སྦྱོན་པོས་མིན།།

ལན། ཡོན་ཏན་ནམ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་གྱིས་རང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཉེས་བ་ཀུན་ཏེ་གོ་ནས་དེ་སེལ་བྱའི་ཐབས་ལ་འབད་བར་བྱེད་ལ། འོན་ཀྱང་སྦྱེ་བོ་སྦྱོན་པོ་ཀུན་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་ཉེས་སྦྱོན་ཀུན་སེལ་བར་མི་བྱས་སོ། ཞེས་པའོ།

25. གཤམ་གྱི་མིང་ཚིག་གང་རུག་བཞི་ལ་མངོན་བརྗོད་གཉིས་རེ་གྲིས། (2×4=8)

- ལན། རྫོག་ --- རིག་པ། ཤེས་པ།
- ང་རྒྱལ། --- ཁེངས་པ། རྒྱགས་པ།
- སྐྱལ། ---- བྲང་འགོ་ ལྷེ་གཉིས་པ།
- དུལ། --- རིམ་ཚེན་གཉིས་པ། མདོག་ངན།
- ལྷང་མ། --- ཀླང་འཕྱང་། རྒྱང་མི་ལྷང་།
- ཁང་པ། --- གནས་མལ། བྱིམ།

26. འོག་གི་མིང་ཚིག་དག་ལས་གང་རུང་བཞི་ལ་བརྗོད་བ་གྲིས། (1×4=4)

- ནམ་མཁའ། ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་དཀར་ཞིང་གསལ།
- འོར་ལུ། རིམ་ཚེན་གླིང་ནས་འོར་ལུ་ལེན།
- ལྷ་ལམ། ལྷ་ལམ་དུ་རྒྱ་བའི་འོད་ལྷན།
- སྒྲོངས། ལ་དུགས་སྒྲོངས་སུ་མཚོ་ཆེ་རྒྱང་མང་བོ་ཡོད།
- འབྲིང་། གཞུང་གི་འབྲིང་རིམ་སློབ་བྱུང་བ་མ་རྣམས་འཛོམས།
- རྒྱལ་ཁབ། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལ་མི་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད།

